

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Valvonnan perusmaksu

Kala-alan koulutus kevät 2023

Marjatta Rahkio

ELITA

Osastonjohtaja

20.4. 2023

Valvonnan perusmaksu

- On **veroluonteinen maksu** joka peritään **kunnan** valvonnassa olevilta elintarvikevalvonnan **valvontakohteilta**
- Osa valvontakohteista on vapautettu perusmaksusta
- Valvonnan perusmaksusta **vapautuminen ei vaikuta** eikä ole sidoksissa muuhun kuten suoriteperusteiseen valvontaan
- Valvonnan perusmaksun perusta ei ole valvonnan määrä

- Valvonnan perusmaksu 150 € peritään joka vuosi kaikilta valvontakohteilta
- Ensimmäisen kerran valvonnan perusmaksu perittiin vuonna 2022, kun uusi elintarvikelaki oli tullut voimaan huhtikuussa 2021

Elintarvikelaki 72§

- Kunta perii vuosittain 150 euron suuruisen valvonnan perusmaksun suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta **valvontakohteelta**, joka **harjoittaa**:
  - 1) **itujen** alkutuotantoa **9 §:ssä** tarkoitetussa hyväksytyssä itujen alkutuotantopaikassa;
  - 2) **10 §:ssä** tarkoitettua **rekisteröityä** elintarviketoimintaa;
  - 3) elintarviketoimintaa **11 §:ssä** tarkoitetussa **hyväksytyssä** elintarvikehuoneistossa;
  - 4) **13 §:ssä** tarkoitettua rekisteröityä **elintarvikekontaktimateriaalitoimintaa**
- Jos **toimijan** yhdessä **toimipaikassa** harjoittama toiminta sisältää useita 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vain yhden kerran.

Ohjeistus

- Valvonnan perusmaksuohje tullaan julkaisemaan Ruokaviraston nettisivuilla
- <https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikkeet/elintarvikeala/valvonta/valvonnan-perusmaksu/>
- Tällä hetkellä se on vain valvojaextranetissä ja päivitetty huhtikuussa 2023, 6490/04.02.00.01/2021/2
- Ohjeessa on kuvattu se että valvonnan perusmaksu ei elintarvikelain mukaisesti koske alkutuotantoa, kyläkauppoja eikä yleishyödyllistä toimintaa
- Ohjeessa on esimerkkejä tilanteista, joissa valvontakohteilla voi olla sama valvonnan perusmaksu
  - Kohtuullistaminen luku 4.5
  - Liikkuvat elintarvikehuoneistot luku 7

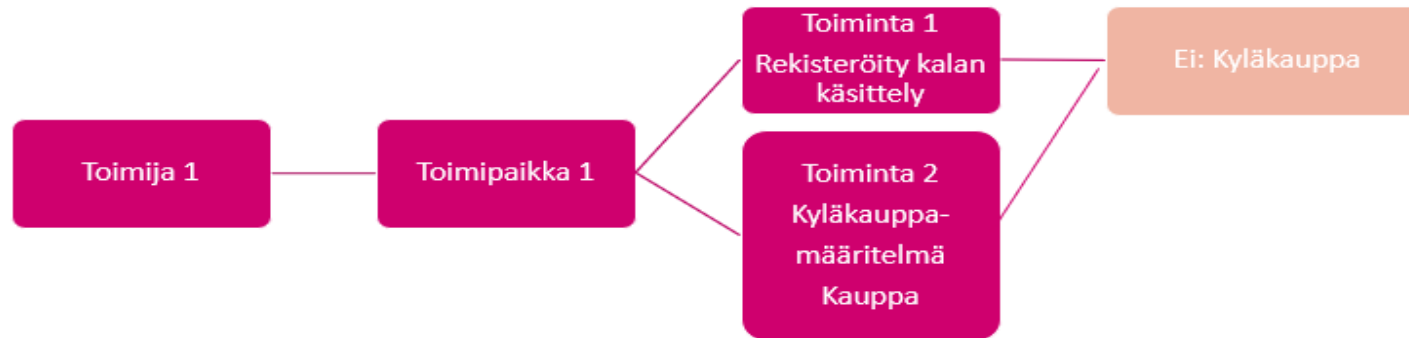
Alkutuotanto- ei valvonnan perusmaksua- luku 5.1

- Kalastustuotteiden käsittely osana alkutuotantoa määritellään elintarvikehygienia-asetuksen 17 §:ssä
- *Elintarvikelain 22 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten sääntöjen mukaisestikalastaja tai kalankasvattaja saa luovuttaa kalastustuotteita alkutuotannon tuotteina suoraan kuluttajalle enintään 5 000 kilogrammaa vuodessa*

Kyläkauppa – ei valvonnan perusmaksua luku 5.3

- *Elintarvikealain mukainen määritelmä*
- kyläkaupalla tarkoitetaan harvaan asutulla maaseudulla, ydinmaaseudulla, kaupungin läheisellä maaseudulla tai maaseudun paikalliskeskuksessa olevaa elintarvikehuoneistoa, jonka etäisyys lähimpään päivittäistavarakauppaan on vähintään 7,5 kilometriä tai joka on muuten vaikeasti tavoitettavissa ja jonka päivittäistavaroiden myynti on alle 2 miljoonaa euroa vuodessa

- **Esimerkki 5.3 B.** Kaloja käsittelevä elintarvikehuoneisto toimii elintarvikehygieniasetuksen 27§ mukaisesti rekisteröitynä elintarvikehuoneistona (kaupan takahuone) ja harjoittaa myyntiä, joka täyttää kyläkaupan määritelmän → Ei valvonnan perusmaksua
- Mutta jos kaloja käsittelevä huoneisto on hyväksytty huoneisto, sillä on valvonnan perusmaksu, vaikka sen yhteydessä toimisikin kyläkauppa

Kohtuullistaminen- luku 4.5

- Samassa kiinteistössä sijaitsevilla saman toimijan **samankaltaisilla ja toisiinsa läheisesti liittyvillä** toiminnoilla (eri valvontakohteet) voi olla eri osoite ja silti vain yksi valvonnan perusmaksu.
- Myös **varastotoiminnan** osalta on mahdollista kohtuullistaa tilannetta siten, että vaikka toimintaan liittyvä toimijan hallinnassa oleva varasto sijaitsee selkeästi eri osoitteessa, siitä ei peritä erillistä valvonnan perusmaksua.
- Toimipaikka on mahdollista määritellä kohtuullistamisnäkökulmasta myös siten **että yhtenäinen torialue tai muu ulkoalue muodostaa alueen**, jonka sisällä saman toimijan eri toiminnot saavat vain yhden yhteisen valvonnan perusmaksun
- Kun tarkastus voidaan **tehdä samalla kerralla useampaan saman toimijan kohteisiin**, niin kohteiden valvonnan perusmaksut voidaan kohtuullistaa yhdeksi maksuksi.

Liikkuvat elintarvikehuoneistot- luku 7.1

- Liikkuvan elintarvikehuoneiston osalta valvonnan **perusmaksun perii se valvontayksikkö, jonka alueella on toimijan kotikunta.**
- Jos toimijan kotikunta ei ole tiedossa, valvonnan perusmaksun voi periä se valvontayksikkö, jonka alueella liikkuvan elintarvikehuoneiston toiminta on ilmoitettu alkavaksi ja joka on käsitelty toiminnan rekisteröitymisen.
- Myös YTJ-rekisteriin merkitty toiminnan kotipaikan (kotikunta) valvontayksikkö voi käsitellä liikkuvaa toimintaa koskevan ilmoituksen ja myös periä valvonnan perusmaksun.
- Tarkoitus on että liikkuvasta elintarvikehuoneistosta peritään vain yksi valvonnan perusmaksu yhteen valvontayksikköön (kuntaan)
- Liikkuvien elintarvikehuoneistojen osalta päivitetystä ohjeessa on viittauksia muihin ohjeisiin sekä myös ohjeistusta siitä miten toimitaan jos jokin rekisteröityminen tai rekisteröinnin kirjaaminen järjestelmiin on tehty virheellisesti tai vanhojen ohjeiden mukaan

Liikkuvat elintarvikehuoneistot –luku 7.3

- Jos liikkuva toiminta **liittyy kiinteästi kiinteään elintarvikehuoneistoon**, niin liikkuvan toiminnan voi tällöin merkitä Vatiin ko. kiinteän elintarvikehuoneiston ominaisuuksiin kuljetusvälineenä esim. "telтта, koju, vaunu tai laite". Tällöin liikkuvaa toimintaa valvotaan osana kiinteän elintarvikehuoneiston toimintaa eikä kyse siis ole liikkuvasta elintarvikehuoneistosta. Tässä tilanteessa peritään **valvonnan perusmaksu vain kiinteältä elintarvikehuoneistolta**.

Liikkuvat elintarvikehuoneistot- luku 7.4

- Jos samalla toimijalla on **useita samankaltaisia rinnakkaisia** myynti- ja tarjoilupisteitä eri toimintoina saman valvontayksikön alueella, **niistä peritään yksi valvonnan perusmaksu.**(toimijan kotikunnan mukaan) Rinnakkaisten toimintojen merkitsemisessä VATIIN noudatetaan ohjetta 4689/2021
- Jos toimijalla on **keskenään erilaisia** liikkuvia myynti- ja tarjoilupisteitä niin niillä on **erilliset** valvonnan perusmaksut. Esimerkiksi jos toimijalla on marjan myyntipiste ja grillivaunu niin toiminnoilla on erilliset valvonnan perusmaksut
- Tilanteessa, jossa toimijan kotikunnassa ei ole liikkuvia rinnakkaisia kohdan 7.4 mukaisia myynti- ja tarjoilupisteitä , valvonnan perusmaksun voi periä se kunta, jossa toiminta on ilmoitettu alkavaksi. Jos tämä asia ei ole selvillä, niin valvonnan perusmaksun voi periä ja rekisteritiedoista vastata se kunta, jossa on eniten kyseistä toimintaa. (ohjeen luku 7.1)
- ! Kotikunta tarkoittaa maksun perimisen osalta valvontayksikköä

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos

Marjatta.Rahkio@ruokavirasto.fi

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

